

((جدول طراحی پیشگام تدریس))

<p style="text-align: center;">گروه فراگیر: دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری - ترم ۱</p> <p style="text-align: center;">نام استاد: بلال برازوان</p> <p style="text-align: center;">تعداد واحد: ۲ واحد (۱/۵ نظری ۰/۵ عملی)</p>	<p>عنوان درس: آناتومی عمومی</p> <p>نیمسال: نیمسال اول ۹۸ - ۹۷</p> <p>روز برگزاری کلاس: دوشنبه</p>
---	--

اهداف جلسات	موضوع	جلسه
<p style="text-align: center;">برقراری ارتباط اطمینان از داشتن پیشنیازها - جایابی - تعیین اهداف</p> <p style="text-align: center;">در پایان هر جلسه از فراگیر انتظار می رود که:</p> <p>تعریف آناتومی را بیان نماید.</p> <p>اصطلاحات آناتومی را بیان نماید.</p> <p>اصول کلی مطالعه درس آناتومی را توضیح دهد.</p> <p>کاربرد و اهمیت درس آناتومی را درک نماید.</p> <p>موقعیت آناتومی را توضیح دهد.</p> <p>سیستم های بدن را نام ببرد.</p> <p>مفصل را تعریف کند.</p> <p>انواع مفاصل را بشناسد.</p> <p>ویژگی های مفاصل را با ذکر مثال بیان کند.</p> <p>با بیمارهای مربوط به استخوان و مفاصل آشنا شود.</p>	<p style="text-align: center;">معارفه_ ارزشیابی آغازین _ تبیین</p> <p style="text-align: center;">انتظارات</p> <p>تعریف و اصطلاحات آناتومی</p> <p>_ نحوه مطالعه آناتومی به دو روش ناحیه ای و سیستمیک</p> <p>- تعریف و انواع مفاصل شامل مفصل های لیفی، غضروفی و سینوویال</p>	اول

دوم	<p> _ انواع بررسی استخوانها(دراز، کوتاه و پهن) _ آشنائی با استخوانهای ستون مهره ای شامل: ۵ مهره ناحیه گردن، ۱۲ مهره ناحیه سینه ای، ۵ مهره ناحیه کمری، ساکروم و کوکسیکس _ آشنائی با استخوان های قفسه سینه شامل: جناغ و دنده ها _ بررسی اسکلت سر و صورت شامل استخوان پیشانی، اتموئید، اسفنوئید، آهیانه، پس سری، گیجگاهی، فک فوقانی و فک تحتانی، استخوان بینی، گونه، اشکی، استخوان کام، شاخک تحتانی بینی _ بررسی نماهای جمجمه _ بررسی فضاهای کرانیال </p>	<p> ساختمان استخوان و انواع استخوان را بشناسد. سیستم اسکلتی را شرح دهد. بخش های مختلف سیستم اسکلتی را نام ببرد. انواع دسته بندی استخوانهای بدن را توضیح دهد. اسکلت محوری بدن را بشناسد. بخش های مختلف اسکلت محوری را نام ببرد. عملکرد و نقش اسکلت محوری را بشناسد. استخوان های ناحیه جمجمه و ویژگی های آنها را نام ببرد. بخش قابل مشاهده در نمای قدامی، خلفی، طرفی و قاعده جمجمه را شرح دهد. حفرات کرانیال را بشناسد. ستون فقرات و مشخصات یک مهره را بیان کند. مهرهای گردنی - سینه ای - کمری - ساکروم را توضیح دهد. بخشهای مختلف استخوان جناغ را نامگذاری کند. بخشهای مختلف استخوانهای دنده ها را نامگذاری کند. </p>
سوم	<p> شنائی با استخوان بندی اندام فوقانی شامل کمر بند شانه ای (کتف و ترقوه)، استخوان بازو، استخوان های ساعد(رادپوس و اولنا)، استخوانهای مچ دست (کارپوس)، کف دست (متا کارپوس)، و بندهای انگشتان آشنائی با استخوان بندی اندام تحتانی شامل: _ هیپ _ استخوانهای ران (فمور) _ کشکک _ ساق پا (تیبیا و فیبولا)، استخوانهای مچ پا(تارسوس)، پنج استخوان کف پا (متا تارسوس) و بندهای انگشتان </p>	<p> اسکلت ضمیمه ای بدن را بشناسد. بخش های مختلف اسکلت ضمیمه ای را نام ببرد. نواحی اندام فوقانی را نام ببرد. استخوان های ناحیه کمر بند شانه ای، باز، ساعد، مچ و کف دست را شرح دهد. نواحی اندام تحتانی را نام ببرد. استخوان های ناحیه کمر بند لگنی، ران، ساق، مچ و کف پا را شرح دهد. </p>

<p> ساختمان عضلات ، اساس نام گذاری و عملکرد عضلات را شرح دهد. ویژگی عضلات صاف، قلبی و اسکلتی را بیان کند. عضلات ناحیه سر و گردن را توضیح دهد. عضلات ناحیه توراکس را توضیح دهد. عضلات ناحیه شکم را توضیح دهد. عضلات ناحیه لگن را توضیح دهد. </p>	<p> چهارم آشنایی با عضلات تنه شامل: _ عضلات بین دنده ای، عضله دیافراگم _ عضلات جدار شکم _ عضلات لگن شامل دیافراگم لگنی و عضلات میان دو راه _ عضلات سر و گردن شامل عضلات حالت دهنده صورت و عضلات گردن (ارزشیابی تشخیصی) </p>	
<p> _ عضلاتی که اندام فوقانی را به ستون مهره ای متصل می کنند را نام ببرد. _ عضلاتی که اندام فوقانی را به جدار قفسه سینه متصل می کنند را نام ببرد. _ عضلات ناحیه کتف را نام ببرد. _ عضلات ناحیه بازو را نام ببرد. _ عضلات ناحیه ساعد و کف دست را نام ببرد. _ عملکرد عضلات مهم اندام فوقانی که متصل به ستون مهره ها هستند. _ عملکرد عضلات مهم اندام فوقانی که آنرا به جدار قفسه سینه متصل می کند را توضیح دهد. _ محل امتداد انتهایی عضلات ناحیه کتف را بیان کند. _ محل امتداد انتهایی عضلات ناحیه بازو را نام ببرد. _ محل امتداد انتهایی عضلات ناحیه ساعد و کف دست را نام ببرد. </p>	<p> پنجم عضلات اندام فوقانی شامل گروه های زیر هستند: _ عضلاتی که اندام فوقانی را به ستون مهره ای متصل می کنند _ عضلاتی که اندام فوقانی را به جدار قفسه سینه متصل می کنند _ عضلات ناحیه کتف _ عضلات بازو _ عضلات ساعد و کف دست </p>	
<p> _ عضلات ناحیه لگن خاصره را نام ببرد. _ عضلات ناحیه لگن وران را نام ببرد. _ عضلات ناحیه ساق و حفره پوپلیته آل را نام ببرد. _ محل امتداد انتهایی اتصال عضلات کف و ران را توضیح دهد. _ محل امتداد انتهایی اتصال عضلات ساق و حفره پوپلیته آل را توضیح دهد. </p>	<p> ششم _ عضلات ناحیه لگن خاصره (ایلیوپسواس) _ عضلات ناحیه کف و ران _ عضلات ناحیه ساق و حفره پوپلیته آل </p>	

هفتم	<p>– بررسی جایگاه و موقعیت قلب</p> <p>– فضای میان سینه، تصویر قلب روی جدار قفسه سینه، پوشش های قلب، حفره های داخلی قلب</p> <p>– دستگاه هدایتی قلب، عروق و اعصاب قلب</p> <p>– بررسی شریان ها شامل: تنه ریوی، آئورت شامل (آئورت صعودی، قوس آئورت، و شاخه های منشعب شده از قوس آئورت)</p>	<p>– دستگاه گردش خون را تعریف کرده و عملکرد آن را بیان نماید.</p> <p>– میان سینه (مدیاستینوم) را بشناسد.</p> <p>– موقعیت قلب را بگوید.</p> <p>– سطوح قلب را توضیح دهد.</p> <p>– کناره های قلب را توضیح دهد.</p> <p>– فضای دهلیزها را توضیح دهد.</p> <p>– فضای بطن ها را توضیح دهد.</p> <p>– پریکارد را توضیح دهد.</p> <p>– خونرسانی قلب را شرح دهد.</p> <p>– سیستم هدایت قلب را بشناسد.</p>
هشتم	<p>– بررسی آئورت شامل آئورت نزولی و شاخه های منشعب شده از آن</p> <p>– بررسی سیستم وریدی شامل وریدهای سطحی و عمقی اندام فوقانی، اندام تحتانی، وریدهای تنه و وریدهای ناحیه سر و گردن</p>	<p>– شاخه های منشعب از آئورت نزولی را نام ببرد.</p> <p>– شاخه های وریدی اصلی بدن را نام ببرد.</p> <p>– شاخه های اصلی سیستم وریدی بدن را به طور کامل ترسیم نماید.</p>
نهم	<p>– بررسی سیستم تنفسی شامل بینی (خارجی و حفره بینی)</p> <p>– آشنائی با حلق</p> <p>– بررسی حنجره شامل غضروف های حنجره، عضلات و فضای درونی حنجره</p> <p>– آشنائی با ریه، نای و نایژه، حفره جنب</p> <p style="text-align: center;">(ارزشیابی تکوینی)</p>	<p>– سیستم تنفسی را تعریف کرده و عملکرد آن را بیان نماید.</p> <p>– مجاری تنفسی فوقانی و تحتانی را نام ببرد.</p> <p>– حفره بینی را توضیح دهد.</p> <p>– حلق را توضیح دهد.</p> <p>– حنجره را توضیح دهد.</p> <p>– نای و برونش را توضیح دهد.</p> <p>– سطوح و کناره های ریه را توضیح دهد.</p> <p>– حفرات جنبی و پرده جنب را شرح دهد.</p> <p>– مکانیسم تنفس را بیان کند.</p> <p>– با نکات بالینی مربوط به تنفس آشنا شود.</p>
دهم	<p>– بررسی حفره دهان، لبها، دندان ها، زبان</p> <p>– بررسی جایگاه و موقعیت و مجاورات غدد بناگوشی، غدد تحت فکی، و زیربانی</p> <p>– بررسی ساختمان آناتومیکی و بخش های تشکیل دهنده مری و معده</p> <p>– بررسی صفاق</p>	<p>– قسمتهای مختلف سیستم گوارش را از بالا به پائین بطور کامل و به ترتیب نام ببرد.</p> <p>– بخشهای مختلف زبان را بطور کامل نام ببرد.</p> <p>– انواع دندانها و ترتیب قرارگیری آنها در دهان را بیان کند.</p> <p>– ساختمان آناتومیکی و بخشهای مختلف مری را بطور کامل نام ببرد.</p> <p>– ساختمان آناتومیکی بخشهای مختلف معده را به طور کامل ترسیم کند.</p> <p>– ساختمان صفاق را توضیح دهد.</p>

یازدهم	<p> _ بررسی روده باریک شامل: دئودنوم، ژژنوم، ایلیوم _ بررسی روده بزرگ (کولون صعودی، عرضی، نزولی)، سکوم (روده کور)، کولون سیگموئید، رکتوم، آپاندیس و مجرای مقعدی _ بررسی غدد ضمیمه دستگاه گوارش شامل: کبد، کیسه صفرا، مجاری صفراوی و لوزالمعده </p>	<p> _ بخشهای مختلف باریک را به ترتیب از ابتدا تا انتها بطور کامل نام ببرد. _ بخشهای مختلف روده بزرگ را به ترتیب از ابتدا تا انتها بطور کامل نام ببرد. _ ساختمان و بخشهای مختلف کبد را توضیح دهد. _ محل قرارگیری کیسه صفرا را بطور کامل توضیح بیان کند. _ سیستم مجاری صفرا را تا ۱۰٪ بطور از روی شکل نامگذاری کند. _ ساختمان آناتومیکی و بخشهای مختلف لوزالمعده را بیان کند. _ محل قرارگیری لوزالمعده را تا ۲۰٪ خطا توضیح دهد. </p>
دوازدهم	<p> _ بررسی سیستم ادراری شامل کلیه ها میزنای (حالب) _ بررسی مثانه شامل سطوح مثانه، لوب های مثانه، مجاورات مثانه، ساختمان داخل مثانه، عروق و اعصاب مثانه و پیشابراه </p>	<p> - دستگاه ادراری و عملکرد آن را شرح دهد. - بخش های مختلف دستگاه ادراری را نام ببرد. - کلیه ها (ساختمان خارجی و داخلی) را شرح دهد. - نحوه خونرسانی و ترشح ادرار را بیان کند. - لگنچه و حالب را شرح دهد. - ویژگی های آناتومیکی مثانه را شرح دهد. - تفاوت مجاورات مثانه در مرد و زن را بیان کند. - پیشابراه در مرد را شرح دهد. - پیشابراه در زن را شرح دهد. - با بیماریهای شایع دستگاه ادراری آشنا شود. </p>
سیزدهم	<p> _ بررسی سیستم تناسلی مذکر شامل بیضه ها و پوشش های آن، اپیدیدیم، مجرای دفران، کیسه های منی ساز، پروستات _ بررسی سیستم تناسلی مونث شامل: تخمدان، رحم، لوله های رحمی، و سیستم تناسلی خارجی شامل واژن، لب های بزرگ و کوچک و وستیبول _ بررسی آناتومیکی پستان </p>	<p> - اعضاء سیستم تناسلی مردانه را نام ببرد. - کیسه بیضه و حدود و سطوح بیضه را توضیح دهد. - اپیدیدیم و مجرای دفران را توضیح دهد. - کیسه های منی و غده پروستات را توضیح دهد. - دستگاه تناسلی خارجی را توضیح دهد. - اعضاء سیستم تناسلی زنانه را نام ببرد. - تخمدان، لوله رحم و رحم را شرح دهد. - واژن و دستگاه تناسلی خارجی را شرح دهد. - رباط های دستگاه تناسلی زنانه را شرح دهد. - با عوامل ناباروری مردان و زنان آشنا شود. - وضعیت آناتومیکی پستان را بطور کامل تشریح کند. </p>

<ul style="list-style-type: none"> - تقسیم بندی کلی سیستم عصبی بدن را بطور کامل نام ببرد. - بخشهای مختلف سیستم عصبی بدن را توضیح دهد. - انواع سلولهای تشکیل دهنده دستگاه عصبی را نام ببرد. - کار سلولهای مختلف دستگاه عصبی را بطور کامل شرح دهد. - آناتومی و شکل خارجی نخاع را توضیح دهد. - ویژگیهای ظاهری بصل النخاع را توضیح دهد. - ساختمان داخلی بصل النخاع و پل مغز را توضیح دهد. - مشکل خارجی مخچه را توضیح دهد. - بخشهای مختلف بطن چهارم مغز را از روی شکل بطور کامل نامگذاری کند. - شکل ظاهری و مشخصات آناتومیک مغز میانی را بیتان کند. - ساختمان داخلی مغز میانی را توضیح دهد. 	<p>چهاردهم</p> <ul style="list-style-type: none"> _ بررسی سیستم عصبی شامل: دو بخش مرکزی و محیطی، جنین شناسی دستگاه عصبی _ میکروآناتومی دستگاه عصبی شامل دو نوع سلول (نورون و نوروگلیا) _ بررسی نخاع شامل: شکل خارجی نخاع، ساختمان داخلی شامل: ماده خاکستری و ماده سفید _ بررسی ویژگی های ظاهری بصل النخاع و پل مغز و ساختمان داخلی آنها _ بررسی مخچه شامل شکل خارجی و ساختمان داخلی مخچه _ بررسی بطن چهارم شامل سقف، کف و بخشهای مختلف تشکیل دهنده آن _ بررسی مغز میانی شامل شکل ظاهری و ساختمان داخلی مغز میانی
<ul style="list-style-type: none"> - اجزای مغز واسطه ای را بطور کامل نام ببرد. - محل و ساختمان آناتومیک هیپوتالاموس را تشریح کند. - محل و ساختمان آناتومیک هیپوفیز را تشریح کند. - شیارهای مغز را بطور کامل نام ببرد. - لوبهای مغز را بطور کامل با نامگذاری ترسیم کند. - محل و ویژگیهای طرفی مغز را توضیح دهد. - رابط های بین دو نیمکره را توضیح دهد. - پوششهای مغز را به ترتیب از خارج به داخل بطور کامل نام ببرد. - تقسیم بندی سیستم اتونوم را بطور کامل بازگو کند. - کار سیستم سمپاتیک را تا ۱۰٪ خطا بیان کند. - کار سیستم پاراسمپاتیک را تا ۱۰٪ خطا بیان کند. - بخشهای مختلف دستگاه عصب محیطی را بطور کامل نام ببرد. - اعصاب نخاعی را بطور کامل نام ببرد. - اعصاب دوازده گانه مغزی را بطور کامل نام ببرد. 	<p>پانزدهم</p> <ul style="list-style-type: none"> _ بررسی مغز واسطه ای شامل تالاموس، هیپوتالاموس، اپی تالاموس، اجسام پستانی، هیپوفیز _ بررسی جدارهای بطن سوم _ بررسی لوب های مغزی شامل سطوح نیمکره های مغزی از جمله شکنج ها و شیارهای مغز _ بررسی رابط های بین دو نیمکره و جداره های تشکیل دهنده بطن های طرفی _ آشنائی با پوشش های مغزی _ بررسی سیستم سمپاتیک و پاراسمپاتیک _ بررسی دستگاه عصب محیطی شامل اعصاب نخاعی _ آشنائی با شبکه های عصبی گردنی، بازوئی، کمری و شبکه خاجی _ بررسی اعصاب مغزی شامل دوازده زوج عصب مغزی

شانزدهم	_ بررسی اندام بینائی شامل بخش های مختلف کره چشم و لایه های تشکیل دهنده آن، آشنائی با عضلات مربوط به کره چشم، آشنائی به پلک و کیسه اشکی، غده اشک، مجرای اشکی بینی، _ بررسی عروق و اعصاب تغذیه کننده کره چشم _ بررسی بخش های مختلف آناتومی گوش و تقسیم بندی آن _ آشنائی با گوش خارجی (لاله گوش، پرده صماخ، مجرای گوش خارجی) _ آشنائی با گوش میانی (صندوق صماخ، دیواره ها، استخوانچه ها و عضلات) _ آشنائی با گوش داخلی (لابیرنت استخوانی و غشائی شامل: حلزون، دهلیز و مجاری نیمدایره) ، عروق و اعصاب تغذیه کننده گوش
هفدهم	جلسه مرور مطالب گفته شده و رفع اشکال
هجدهم	ارزشیابی تراکمی
تشخیص پیشرفت تحصیلی دانشجویان	

**طرح جامع تدریس
(Course Plan)**

عنوان درس : آناتومی عمومی

گروه فراگیر : دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری- ترم ۱

نیمسال : نیمسال اول ۹۷-۹۸

نام استاد : بلال برازوان

تعداد واحد : ۲ واحد

پیشنیاز : پیشنیاز ندارد

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجویان با ساختمان اعضای بدن در وضعیت طبیعی به منظور شناخت دستگاه های بدن و اختلالات ناشی از بیماری ها

اهداف ویژه :

- ۱- کلیات علم آناتومی و طبقه بندی مفصل
- ۲- استخوان شناسی جمجمه و تنه
- ۳- ادامه استخوان شناسی اندام فوقانی، اندام تحتانی و لگن
- ۴- عضلات ناحیه سر و گردن و قفسه سینه
- ۵- سیستم قلب و عروق
- ۶- سیستم تنفسی
- ۷- سیستم گوارش بدن
- ۸- سیستم ادراری
- ۹- سیستم تناسلی
- ۱۰- سیستم عصبی
- ۱۱- اندام های بینائی و شنوائی

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی

الگوی تدریس:

پیش سازمان دهنده، حل مسئله

وسایل کمک آموزشی:

کامپیوتر و دیتا پروژکتور، ماژیک و وایت برد، نمایش تصاویر و مولاژ و کاداور

وظایف و تکالیف دانشجوی:

- ۱- دانشجویان بایستی بطور مرتب و منظم در جلسات آموزش حضور داشته باشند.
- ۲- مطالعه منابع مطالعه قبل و بعد از شرکت در کلاس به منظور حضور پویا و فعال در مباحث کلاسی.
- ۳- شرکت دانشجوی در کوئیزها، میان ترم و امتحان پایان ترم الزامی است.

روش ارزشیابی دانشجوی:

نمره	درصد	شرح فعالیت	ردیف
۱	۵	حضور منظم و شرکت فعال در مباحث کلاس	۱
۴	۲۰	کوئیزها و میان ترم	۲
۱۵	۷۵	آزمون تراکمی (پایان ترم)	۳
۲۰	۱۰۰		جمع

منابع مطالعه :

آناتومی عمومی دکتر والیانی

آناتومی برای پرستاران با رویکرد بالینی تألیف احسان چگینی

منابع وابسته برای مطالعه بیشتر : **Clinical snell anatomy, Gray for student**